

Utvärdering av särskilt stöd inom yrkesutbildningen 2020–2021

Bästa utbildningsanordnare

Välkommen att besvara denna enkät från Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) om särskilt stöd inom yrkesutbildningen. NCU genomför en utvärdering av det särskilda stödet inom yrkesutbildningen 2020–2021. Utvärderingen kommer att ge information om arrangemangen för särskilt stöd och funktioner i anslutning till särskilt stöd. Med utredningen tar man reda på utbildningsanordnarnas, undervisnings- och handledningspersonalens samt studerandenas syn på särskilt stöd. Samtidigt kartläggs styrkor, utvecklingsbehov och god praxis beträffande det särskilda stödet.

I utvärderingsprojektet samlas enkätinformation in från utbildningsanordnarna samt från undervisnings- och handledningspersonalen. Informationen från studerandena samlas in genom intervjuer med studerande från de utbildningsanordnare som ingår i urvalet.

Denna enkät riktar sig till utbildningsanordnaren. Enkäten besvaras av ledningens representant eller representanter som en grupp, där ledningen som ansvarar för det särskilda stödet medverkar. Varje utbildningsanordnare returnerar endast en besvarad enkät. Svaren rapporteras så att enskilda utbildningsanordnares svar inte går att identifiera.

Enkäten består av följande delar:

1. Resurser och verksamhetsstyrning med tanke på särskilt stöd
2. Identifiering av behov av särskilt stöd
3. Planering av särskilt stöd
4. Genomförande av särskilt stöd
5. Anpassning av bedömningen och avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller mål för kunnande i grundexamina
6. Samarbete med olika instanser
7. Styrkor i det särskilda stödet
8. Coronapandemins inverkan på särskilt stöd
9. Nationella riktlinjer för särskilt stöd
10. God praxis

Punkterna 1–8 hör samman med utbildningsanordnarnas verksamhet. Bedöm frågorna med tanke på den examensinriktade utbildning ni anordnar. I punkt 9 frågas om anordnarens åsikter om de nationella riktlinjerna för särskilt stöd. I punkt 10 kan ni om ni så önskar beskriva god praxis i anslutning till särskilt stöd. I slutet av enkäten kan ni ge respons till NCU.

Svarsinstruktioner

När ni svarar på enkäten kan ni om ni vill ta en paus genom att klicka på "Spara och fortsätt senare" i nedre kanten av enkäten. Kopiera länken på skärmen och/eller skicka den vidare till er e-post så att ni kan fortsätta fylla i enkäten från samma punkt senare.

Om flera personer inom er organisation besvarar enkätens olika delar kan ni ge den nya svarslänken som ni får när ni avbryter besvarandet av enkäten till följande respondent. När ni har svarat på alla delar av enkäten som gäller er organisation, spara ert slutliga svar genom att klicka på "Skicka" i slutet av enkäten. Efter att ni skickat in uppgifterna kan ni skriva ut eller ladda ner svaren för eget bruk.

Vi ber er besvara enkäten senast 29.1.2021.

Ytterligare information

Utvärderingsråd Jani Goman, jani.goman@karvi.fi, telefon 029 533 5505

Utvärderingsexpert Raisa Hievanen, raisa.hievanen@karvi.fi, telefon 029 533 5542

Information om utvärderingen finns dessutom på projektets [webbplats](#).

Bakgrundsuppgifter

1. Utbildningsanordnare
 2. Befattningsbenämning på dem som deltagit i att svara på enkäten
-

1. Resurser och verksamhetsstyrning med tanke på särskilt stöd

3. Hur många anställda hos anordnaren har behörighet som speciallärare (avlagd utbildning för speciallärare enligt 16 § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 431/2018 eller studier som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom specialundervisningen)? Antal _____
4. Bedöm hur följande förverkligas i anordnarens verksamhet. (Förverkligas: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra)
 - Det finns tillräckligt med personalresurser för att identifiera studerandenas behov av särskilt stöd.
 - Det finns tillräckligt med personalresurser för att stöda studerande med behov av särskilt stöd.
 - Undervisnings- och handledningspersonalens kompetens i särskilt stöd är tillräcklig.
 - Undervisnings- och handledningspersonalens kompetens i särskilt stöd utvecklas systematiskt.
5. Har anordnaren tillgång till en plan eller verksamhetsbeskrivning på organisationsnivå som gäller ordnandet eller genomförandet av särskilt stöd?
 - Ja
 - Nej
6. Bedöm hur följande förverkligas i anordnarens verksamhet. (Förverkligas: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra)
 - Ansvar för det särskilda stödet är tydligt.
 - Arbetsfördelningen inom det särskilda stödet är ändamålsenlig.
 - Hur det särskilda stödet fungerar utvärderas regelbundet.
 - Det särskilda stödet utvecklas regelbundet.

2. Identifiering av behov av särskilt stöd

7. Utreder ni systematiskt nya studerandes behov av särskilt stöd vid olika ansökningsförfaranden?

Ansökningssätt	Ja, för alla studerande	Ja, för en del av de studerande	Inte för någon	Man kan inte söka till oss via det ansökningssättet/vi ordnar inte utbildningen i fråga
Gemensam ansökan				
Ansökan via antagning enligt prövning				
Kontinuerlig ansökan till grundexamen				
Kontinuerlig ansökan till yrkes- och specialyrkesexamen				

8. Om ni systematiskt utreder behovet av särskilt stöd endast för en del av de nya studerandena, på vilka grunder väljer ni de studerande vars stödbehov ni utreder?
-

9. Hurdana metoder för identifiering av stödbehov använder anordnaren i olika skeden av studierna? Ni kan välja ett eller flera alternativ.

- Informationsöverföring i utbildningens övergångsskede
- Test eller kartläggningar (t.ex. test eller kartläggningar med anknytning till inlärningsfärdigheter eller funktionsförmåga eller psykologtest)
- Intervju
- Observation
- Några andra, vad? _____

10. Bedöm hur identifieringen av studerandenas behov av särskilt stöd fungerar i början av studierna och senare under studietiden i olika utbildningsformer. (Fungerar: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra, vi ordnar inte utbildningen i fråga)

Grundexamensutbildning

- Identifiering när studierna inleds
- Identifiering senare under studierna

Yrkes- och specialyrkesexamensutbildning

- Identifiering när studierna inleds
- Identifiering senare under studierna

11. Bedöm hur identifieringen av studerandenas behov av särskilt stöd fungerar i de gemensamma och de yrkesinriktade examensdelarna. (Fungerar: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra, vi ordnar inte utbildningen i fråga)

- Identifiering i gemensamma examensdelar
- Identifiering i yrkesinriktade examensdelar

12. Vad borde ni utveckla när det gäller att identifiera studerandenas behov av särskilt stöd?

3. Planering av särskilt stöd

13. Bedöm hur följande förverkligas i planeringen av det särskilda stödet. (Förverkligas: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra)

- Man kommer tillsammans med den studerande överens om vilka stödåtgärder som behövs.
- En minderårig studerandes vårdnadshavare eller lagliga företrädare involveras i planeringen av stödåtgärderna.
- Vid planeringen av särskilt stöd beaktas de studerandes individuella behov.
- Vid planeringen av särskilt stöd beaktas de studerandes styrkor.
- Särskilt stöd planeras enligt examensdel.
- Stödåtgärderna antecknas i den studerandes PUK.
- Det särskilda stöd som den studerande får och dess effekt utvärderas regelbundet när PUK uppdateras.
- Vid behov upplöses beslutet om särskilt stöd.

14. Vem ansvarar för planeringen av det särskilda stöd som ges till studerande? Du kan välja flera alternativ.

- Egen lärare / grupphandledare
- Speciallärare / ansvarig för särskilt stöd
- Studiehandledare
- Annan person, vem? _____

15. Vad borde ni utveckla när det gäller planeringen av särskilt stöd?

4. Genomförande av särskilt stöd

16. Vilka former av systematiskt pedagogiskt stöd och särskilda undervisnings- och studiearrangemang använder ni i det särskilda stödet? Ni kan välja flera alternativ. Ge skilda svar för grundexamina, yrkes- och specialyrkesexamina, de gemensamma examensdelarna och de yrkesinriktade examensdelarna. Lämna stället tomt om ni inte ordnar utbildningen i fråga.

- Individuell handledning eller stöd enligt behovet för särskilt stöd
 - Undervisning eller handledning i smågrupper
 - Kompanjonundervisning eller -handledning
 - Verkstadsverksamhet
 - Studier som stöder studiefärdigheterna
 - Underlättande av studierna (t.ex. kortare studieveckor eller -dagar)
 - Individuella utrymmesarrangemang (t.ex. en lugnare studiemiljö)
 - Annat, vad? _____
-

17. Bedöm följande saker i de utbildningar ni anordnar. (Mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra)

- Med de former och arrangemang för särskilt stöd som vi har till vårt förfogande kan vi tillgodose de studerandes individuella behov av särskilt stöd.
- De studerande får det särskilda stöd de behöver när de studerar vid läroanstalten.
- De studerande får det särskilda stöd de behöver under lärandet i arbetslivet.
- De studerande får det särskilda stöd de behöver i anknytning till yrkesproven.
- De studerande får det särskilda stöd de behöver när de studerar på distans.
- De studerandes styrkor beaktas när särskilt stöd genomförs.

18. Bedöm hur de studerande får det särskilda stödet i olika utbildningsformer och examensdelar. (Mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra, vi ordnar inte utbildningen/examensdelen i fråga)

De studerande får det särskilda stöd de behöver

- i grundexamensutbildningen.
- i yrkes- och specialyrkesexamensutbildning.
- i gemensamma examensdelar.
- i yrkesinriktade examensdelar.

19. Bedöm skillnaderna i tillgången till särskilt stöd. (Skala: inte alls, lite, i viss mån, stora, väldigt stora, anordnaren har endast ett verksamhetsställe/utbildning inom ett utbildningsområde)

Det finns skillnader i tillgången till särskilt stöd mellan utbildningsanordnarens

- olika verksamhetsställen
- olika utbildningsområden

5. Anpassning av bedömningen och avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller mål för kunskaper i grundexamen

20. Bedöm med tanke på det särskilda stödet hur följande förverkligas i den utbildning ni anordnar (Förverkligas: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra, vi har inte genomfört detta)

- Det finns tydlig praxis för anpassning av bedömningen i de gemensamma examensdelarna.
- Det finns tydlig praxis för anpassning av bedömningen i de yrkesinriktade examensdelarna.
- Det finns tydlig praxis för avvikelser från de gemensamma examensdelarnas mål för kunskaper.
- Det finns tydlig praxis för avvikelser från kraven på yrkesskicklighet i de yrkesinriktade examensdelarna.

21. Vad borde ni utveckla när det gäller att anpassa bedömningen?

22. Vad borde ni utveckla när det gäller avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunskaper för studerande med särskilt stöd?

6. Samarbete med olika instanser

23. Bedöm hur samarbetet inom det särskilda stödet fungerar. (Fungerar: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra, vi har inget samarbete)

Samarbete med den grundläggande utbildningen

- Information om studerande överförs från den grundläggande utbildningen till yrkesutbildningen.
- Information ges om särskilt stöd från yrkesutbildning till grundläggande utbildning.

Samarbete inom yrkesutbildningen

- Samarbete med VALMA-utbildningen.
- Samarbete med en eller flera specialyrkesläroanstalter.

Samarbete med andra instanser

- Samarbete med kuratorstjänsterna
- Samarbete med psykologtjänsterna
- Samarbete med studerandehälsovården
- Samarbete med ungdomsväsendet/-tjänsterna.
- Samarbete med arbets- och näringslivsförvaltningen.

24. Om ni samarbetar med VALMA-utbildningen, beskriv hur samarbetet ser ut.

25. Om ni samarbetar med en eller flera specialyrkesläroanstalter, beskriv hur samarbetet ser ut.

26. Om ni inte samarbetar med någon specialyrkesläroanstalt, hur önskar ni att ett samarbete skulle se ut?

27. Bedöm hur samarbetet med arbetslivet förverkligas. (Förverkligas: mycket dåligt, dåligt, måttligt, bra, mycket bra)

- Det finns tillgång till arbetsplatser för lärande i arbetslivet som är lämpliga för studerande som behöver särskilt stöd.
- Arbetsplatshandledarna får utbildning i att handleda och tillgodose behoven hos studerande som behöver särskilt stöd.
- Arbetsplatshandledarna får stöd av läroanstalten för att handleda och stödja studerande med särskilt stöd under lärande i arbete.
- Arbetsplatshandledare har tillräcklig kompetens i särskilt stöd.
- Kompetensen i särskilt stöd bland arbetsplatshandledarna utvecklas systematiskt.

7. Styrkor i det särskilda stödet

28. Vilka är era viktigaste styrkor när det gäller särskilt stöd?

8. Coronapandemins inverknings på särskilt stöd

29. Har de studerande som får särskilt stöd haft distansundervisning under hösten 2020 och vintern 2021?

- Helt
- Delvis
- Inte alls

30. Bedöm i hur hög grad coronapandemin orsakat utmaningar för särskilt stöd under hösten 2020 och vintern 2021. (Väldigt mycket, ganska mycket, en aning, väldigt lite, inte alls, kan inte säga)

- Identifieringen av behoven för särskilt stöd
- Planeringen av särskilt stöd
- Genomförandet av särskilt stöd
- Tillgången till särskilt stöd för studerande

31. Beskriv coronapandemins inverknings på ordnandet av särskilt stöd.

9. Nationella riktlinjer för särskilt stöd

Med nationella riktlinjer avses här de riktlinjer med vilka ordnandet och genomförandet av särskilt stöd styrs på nationell nivå. Till dessa hör bl.a.

- [Lagen](#) och [statsrådets förordning om yrkesutbildning](#),
- [Utbildningsstyrelsens anvisningar för ordnade av särskilt stöd](#)
- [Innehållet i planen för bedömning av kunnandet](#)
- [Innehåll och begrepp i utvecklingsplanen för kunnandet](#)

32. De nationella riktlinjerna för särskilt stöd stöder ordnandet av särskilt stöd

- mycket dåligt.
- dåligt.
- måttligt.
- bra.
- mycket bra.

33. Hur skulle ni utveckla särskilt stöd som en del av yrkesutbildningen? Fundera särskilt på hur de nationella strukturerna för det särskilda stödet kunde utvecklas.

10. God praxis

Här kan ni om ni vill beskriva exempel på god praxis i anslutning till särskilt stöd. Praxisen är ett verksamhets sätt eller en verksamhetsmodell som ni har utvecklat eller tagit i bruk och som ni har upplevt vara till nytta eller effektiv med tanke på identifiering av behovet av, planering eller genomförande av särskilt stöd, och som också kunde vara till nytta för andra. Beskriv praxisen så noggrant att det tydligt framkommer vad den handlar om. Om ni vill kan ni bifoga en länk eller källa med mer information om den praxis ni beskriver.

I slutet av utvärderingsprojektet görs en sammanställning av god praxis. Sammanställningen skickas till alla utbildningsanordnare som deltagit i utvärderingen och publiceras på NCU:s webbplats. I sammanställningen berättas vilken utbildningsanordnarens praxis det är fråga om och ges en kort beskrivning av praxisen. Tack för att ni delar med er av god praxis!

Beskrivning av god praxis

Respons till NCU

34. Frågorna var träffande.

- Helt av annan åsikt
- Delvis av annan åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Delvis av samma åsikt
- Helt av samma åsikt

Om ni vill, kan ni skriva ett mer ingående svar på frågorna ovan.

35. Hur skulle ni utveckla genomförandet av motsvarande utvärderingar?

36. Annan respons till NCU.

TACK!